

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2765

Vragen van de leden **Gesthuizen** en **Gerkens** (beiden SP) aan de staatssecretaris van Economische Zaken over *de beperking van VoIP*. (Ingezonden 16 april 2009)

1 Bent u bekend met de problemen die gebruikers van smartphones ondervinden, wanneer ze Skype buiten hun huis gebruiken?¹

2 Deelt u de mening dat diensten die het mogelijk maken via het internet met elkaar te bellen, een sterke neerwaartse druk zouden kunnen uitoefenen op de tarieven voor telefoonverkeer, zowel naar het binnen- als het buitenland?

3 Deelt u de mening dat het – om economische redenen, meer dan om technologische redenen – beperken van verkrijgbare innovatieve diensten, een inperking van de concurrentie op de telecommarkt betekent?

4 Acht u deze vorm van concurrentie inperking toegestaan? Zo nee, op welke termijn bent u voornemens maatregelen te treffen?

5 Acht u deze vorm van inperking van concurrentie wenselijk? Zo nee, bent u bereid met telecomaandieners en

producenten van telefoons in gesprek te gaan teneinde VoIP-diensten beter toegankelijk te maken?

6 Is er reeds meer bekend over de aangekondigde acties vanuit de Europese Commissie?²

7 Is het waar dat Eurocommissaris Reding aan individuele lidstaten heeft gevraagd om het blokkeren van software-applicaties aan te kaarten en zelfs juridische of wettelijke stappen te ondernemen? Heeft de Eurocommissaris ook u benaderd? Zo ja, wat heeft u haar geantwoord?²

8 Is het juridisch mogelijk om onderscheid te maken tussen verschillende vormen van data of zijn alle vormen van data juridisch gelijk? Indien geen onderscheid mogelijk is, is het beperken van spraak via data dan niet verboden?

¹ Binnenlands Bestuur, 14 april 2009: «Open mobiel internet nu alstublieft»

<http://www.binnenlandsbestuur.nl/opinie/columns/2009/open-mobiel-internet-nu-alstublieft.112774.lynkx>

² TG Daily, 10 april 2009: «EU may force wireless carriers to allow VoIP on cellphones» http://www.tgdaily.com/html_tmp/content-view-42003-118.html

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Heemskerk** (Economische Zaken) (ontvangen 27 mei 2009)

1 Ja, ik ben bekend met het punt zoals verwoord in het door u aangehaalde artikel. Het betreft gebruikers van de iPhone van Apple die problemen ondervinden wanneer ze Skype willen gebruiken op een mobiel netwerk. Dat komt doordat de iPhone Skype niet ondersteunt voor gebruik op mobiele netwerken. De meeste smartphones van andere leveranciers ondersteunen het gebruik van Skype via mobiele netwerken wel. Elke mobiele telecomaandieners heeft meerdere smartphones in zijn assortiment. Daarnaast is het van belang of telecomaandieners restricties hanteren in het gebruik van VoIP applicaties, zoals Skype, over hun mobiele netwerk. T-Mobile legt gebruikers geen restricties op ten aanzien van het gebruik van VoIP op haar mobiele netwerk. Vodafone staat het gebruik van VoIP niet toe in hun flat fee abonnementsvorm, maar staat het wel toe in haar abonnement waarbij betaald wordt per tijdseenheid. KPN staat het gebruik van VoIP niet toe in combinatie met een mobiel data-abonnement voor de mobiele telefoon. KPN heeft mij echter te kennen gegeven op zeer korte termijn haar abonnementen zo aan te passen dat consumenten wél kunnen kiezen voor een mobiel data-abonnement dat VoIP op hun mobiele telefoon toestaat.

2

Dat is niet zo eenduidig te stellen. OPTA constateerde in haar marktanalyse van vaste telefonie dat Voice over Internet, zoals Skype, om reden van functionaliteit en kwaliteit meer een complement is op telefonie dan een substituut. Om die reden zou bij de huidige marktsituatie de neerwaartse druk op tarieven beperkt kunnen zijn.

3

Concurrentie zorgt er in principe voor dat consumenten de (al dan niet innovatieve) diensten krijgen waar zij behoefte aan hebben. Ik onderschrijf het belang dat er voldoende productdifferentiatie is waardoor consumenten toegang hebben tot diensten die zij wensen. De huidige markt kent voldoende productdifferentiatie. Zoals bij vraag 1 aangegeven, heeft de consument via meerdere telecomaانبieders en smartphones toegang tot een dienst als Skype. Tegelijkertijd vind ik het van belang dat consumenten die geen prijs stellen op een bepaalde dienst, óók bediend worden door een goedkoop abonnement (met eventuele beperkingen in het gebruik). Telecomaانبieders zullen uiteraard hun economische redenen hebben voor het in de markt zetten van deze verschillende proposities. In een concurrerende en transparante markt is dat niet erg, zolang het niet leidt tot een algehele belemmering van toegang tot innovatieve diensten. Op de punten concurrentie en transparantie ga ik in de hierna volgende vragen nader in.

4

Zoals bij vraag 3 aangegeven, leidt het verbieden van VoIP bij bepaalde abonnementsvormen in de huidige Nederlandse marktsituatie niet tot een inperking van de concurrentie. Ook op basis van de Telecommunicatiewet en het Mededingingsrecht zien OPTA en NMa tot dusverre geen reden om in te grijpen. Consumenten die gebruik willen maken van Skype of andere VoIP diensten, hebben voldoende mogelijkheden om een abonnement af te sluiten en een telefoon te kiezen die daarvoor geschikt is.

5

Zoals ik zeg in mijn antwoord bij vraag 3, leidt het niet tot inperking van de concurrentie. Juist door productdifferentiatie ontstaan er producten die aansluiten bij de

diverse behoeftes in de markt. Wel vind ik het van belang dat gebruikers, voordat zij een contract aangaan, weten uit welke diensten en mogelijkheden zij precies kunnen kiezen. Daarom ben ik reeds in gesprek met de telecomaانبieders om te bezien hoe transparantie ten aanzien van eventuele gebruiksbeperkingen beter vorm kan worden gegeven. Dat is nu onvoldoende helder, zoals ook naar voren komt uit het door mij geïnitieerde onderzoek¹ naar netneutraliteit (het al dan niet verschillend behandelen van internetverkeer) door bureau Dialogic. Dit onderzoek en deze gesprekken vinden plaats vooruitlopend op een transparantieverplichting in het verwachte «New Regulatory Framework» (NRF).

6

Netneutraliteit is een in mijn ogen belangrijk punt in de herziening van de Telecom regelgeving (NRF). Ik heb de Commissie daarbij altijd gesteund om telecomoperators te verplichten transparant te maken welke gebruiksbeperkingen er mogelijk gelden. Op die manier kunnen consumenten namelijk beter een keuze maken en is duidelijk welk toestel je moet kopen als je bijvoorbeeld Skype wil gebruiken op je toestel. Zo komt er voor de consument gewoon helderheid. Volgens de huidige voorstellen van de EC kunnen lidstaten straks ook minimum kwaliteitseisen aan telecomoperators stellen als de markt niet goed werkt. Die maatregel hebben we dan dus straks ook achter de hand voor het geval de markt niet goed blijkt te werken. Het is overigens waarschijnlijk dat er dit jaar een akkoord komt over de huidige voorstellen.

7

In het artikel doet Eurocommissaris Reding meer een algemene oproep aan nationale autoriteiten om op grond van de huidige Telecommunicatie- en Mededingingswetgeving goed te kijken naar gevallen waar partijen met marktmacht de introductie van nieuwe innovatieve internetdiensten afremmen. Ik weet niet of zij individuele lidstaten heeft benaderd. Mij heeft zij in ieder geval niet benaderd en ook OPTA niet.

8

Er zijn geen juridische beperkingen voor een aanbieder van internettoegang om bepaalde diensten of content te beperken of zelfs te blokkeren – zolang hij hier maar transparant over is naar de gebruiker en de eindgebruiker voldoende keuze heeft. Indien er sprake is van een onvoldoende concurrerende markt, kunnen OPTA en NMa – ieder vanuit hun eigen bevoegdheden – maatregelen treffen. Mogelijke maatregelen zijn: het opleggen van een toegangsverplichting dan wel het niet toestaan van bepaalde blokkeringen.

¹ Onderzoek als aangekondigd in mijn beleidsbrief Convergence (TK 2007–2008, 26 643, nr. 126). Dit onderzoek zal binnenkort worden afgerond.